

Küresel Is?nma Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Küresel Is?nma Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25238>

Özet

Küresel Isınma Anketi, bireylerin **küresel ısınma** olgusuna yönelik bilgi düzeylerini, tutumlarını ve farkındalıklarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik ölçüm aracıdır. Bu anketin Türkçeye uyarlama çalışması, Zeynep Aksan ve Derya Çelikler tarafından 2012 yılında gerçekleştirilmiştir. Uyarlama, ölçeğin Türkiye örnekleminde güvenilir ve geçerli sonuçlar verdiğini doğrulamayı hedeflemiştir. Ölçek, özellikle çevre eğitimi ve sürdürülebilirlik konularında yapılan araştırmalar için değerli bir araç sağlamaktadır.

Uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerini koruyarak, Türk kültürüne ve diline uygunluğunu sağlamıştır. Ölçek, çevre bilincinin ve iklim değişikliği algısının değerlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Küresel Isınma, Çevre Eğitimi, İklim Değişikliği, Tutum Ölçeği, Psikometri, Ölçek Uyarlama.

Yazarlar

Zeynep Aksan, Derya Çelikler

Amaç

Küresel Isınma Anketinin temel amacı, katılımcıların **küresel ısınma** ve iklim değişikliği konularındaki bilgi seviyelerini, bu konulara yönelik geliştirdikleri duygusal tepkileri (tutumlar) ve potansiyel çevresel davranış eğilimlerini sistematik bir şekilde ölçmektir. Ölçek, genellikle eğitim bilimleri ve çevre psikolojisi alanlarında, eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmek veya belirli bir demografik grubun çevre bilincini belirlemek için kullanılır.

Bu ölçek, aynı zamanda, çevre konularında yapılan müdahalelerin ve farkındalık kampanyalarının etkilerini izlemek için bir başarı ölçüsü olarak hizmet vermektedir. Türkçeye **uyarlama** çalışması (Aksan & Çelikler, 2012) ile ölçeğin Türkiye'deki araştırmacılar tarafından güvenle kullanılması hedeflenmiştir.

Yapı

Küresel Isınma Anketi, genellikle bilişsel (bilgi), duyuşsal (tutum) ve davranışsal (niyet) bileşenleri içeren çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bilişsel boyut, küresel ısınmanın nedenleri, sonuçları ve çözüm yolları hakkındaki bilimsel bilgiyi değerlendirir. Duyuşsal boyut ise, bireyin çevreye ve iklim değişikliğine karşı hissettiği endişe, sorumluluk veya ilgiyi yansıtır.

Ölçe?in ölçtü?ü temel **psikolojik yap?**, bireyin genel çevresel fark?ndal??? ve bu fark?ndal???n eyleme dönü?me potansiyelidir. Uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in çok faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad??? **faktör analizi** yöntemleriyle incelenmi?tir.

Geçerlik

Küresel Is?nma Anketinin **geçerlik** çal??malar?, uyarlama sürecinin temel bile?enlerinden biridir. Aksan ve Çelikler (2012) taraf?ndan yürütölen adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?inin (construct validity) incelendi?i varsay?lmaktad?r. Bu incelemeler genellikle aç?mlay?c? veya do?rulay?c? faktör analizlerini içerir.

Uyarlama çal??malar?nda, çeviri sürecinin ard?ndan dilsel e?de?erlik ve kültürel uygunluk testleri gerçekte?tirilerek ölçek maddelerinin Türkçede de ayn? anlam? ta??d??? do?rulan?r. Yeterli geçerlik kan?tlar?n?n sunulmas?, ölçe?in amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach's Alpha) kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Yüksek bir iç tutarlılık de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarlı oldu?unu gösterir. Aksan ve Çelikler'in çal??mas?nda, anketin genel güvenilirlik katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?u rapor edilmi? olmal?d?r.

Güvenirlik çal??malar?nda ayr?ca, ölçe?in zaman içinde tutarlılı??n? test etmek amac?yla test-tekrar test yönteminin de kullan?lm?? olmas? muhtemeldir. Bu, özellikle e?itim alan?ndaki uzun soluklu ara?t?rmalarda ölçe?in kararlılı??n? garanti altına almak için önemlidir.

Faktör Analizi

Küresel Is?nma Anketinin uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?ini belirlemek için **faktör analizi** yöntemine ba?vurulmu?tur. Bu analiz, ölçek maddelerinin alt?nda yatan temel boyutlar? veya faktörleri ortaya ç?karmay? amaçlar.

E?er orijinal ölçek çok boyutlu bir yap?ya sahipse, uyarlama çal??mas? Türk örnekleminde de bu çok boyutlu yap?n?n korundu?unu kan?tlamal?d?r. Faktör analizinin sonuçlar?, anketin kaç alt boyuttan olu?tu?unu ve bu alt boyutlar?n küresel ?s?nma alg?s?n?n hangi yönlerini temsil etti?ini belirler.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Kesin derecelendirme bilgisi orijinal kaynaktan belirtilmemiştir, ancak bu tür anketler genellikle 3, 4 veya 5'li Likert ölçeği kullanır.)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal Dil (Bilinmiyor, ancak İngilizce konuşulan bir kaynaktan uyarlanmıştır olması muhtemeldir.)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon, Eğitim Alan Bireyler (Özellikle lise veya üniversite öğrencileri üzerinde kullanıma uygundur.)

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi ve Yetkinlik dönemi başlangıcı (15 yaş ve üzeri)

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması (Aksan & Çelikler, 2012) için kullanılan örneklemin detayları, ilgili makalede mevcuttur. Genellikle eğitim fakültesi öğrencileri gibi belirli bir akademik grup hedeflenir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Anket Formu.

Ek Bilgi: Ölçeğin orijinal PDF belgesine buradan ulaşılabilir: [kuresel-isinma-anketi-toad.pdf](https://www.kuresel-isinma-anketi-toad.pdf)

Anahtar Kelimeler

Çevresel Tutum, İklim Bilinci, Psikolojik Ölçme, Cronbach Alfa, Çevre Psikolojisi, Sürdürülebilirlik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Zeynep Aksan

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: zeynep.axan@gmail.com

Yayın Adresi: İlgili akademik kurumlar üzerinden sağlanabilir.

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Özinler: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Zeynep Aksan ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Akademik araştırmalarda kullanımı genellikle ücretsiz olduysa varsayılmaktadır, ancak ticari veya geniş ölçekli kullanımlar için yazarlarla görüşülmesi gerekebilir.

Test Yılı (Uyarlama): 2012

Kaynakça

Aksan, Z., & Çelikler, D. (2012). The Turkish adaptation study of global warming questionnaire. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 31, 681-684.

Makalenin resmi bağlantısı (Elsevier): [ac.els-cdn.com](https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1876380112000000)

Küresel Isınma Anketinin Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Maddeler, ilgili referans makaleden (Aksan & Çelikler, 2012) veya yukarıda belirtilen PDF dosyasından elde edilebilir.